

6 Μαρτίου Παγκόσμια ημέρα ενδοσχολικής βίας

https://www.youtube.com/watch?v=w2_n70rlCHo

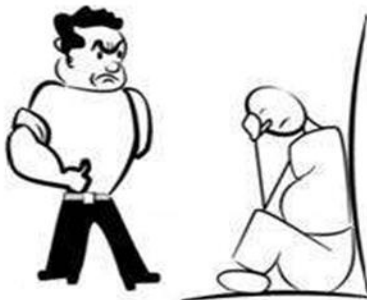
-
- ▶ Ο σχολικός εκφοβισμός (bullying) είναι ένα φαινόμενο που κάνει την εμφάνισή του τα τελευταία χρόνια ολοένα και πιο συχνά, σε όλες τις χώρες του κόσμου.
  - ▶ Σχολικός εκφοβισμός είναι η επιθετική συμπεριφορά μεταξύ παιδιών ή νέων, η οποία λαμβάνει χώρα τόσο εντός όσο και εκτός του σχολικού περιβάλλοντος ή σε οποιοδήποτε άλλο χώρο δραστηριοποιούνται οι νέοι.

Χαρακτηριστικά μιας συμπεριφοράς bullying:

1. Επαναλαμβανόμενη βίαιη συμπεριφορά
2. Πρόκληση:
  - σωματικής βίας
  - συναισθηματικής βίας
  - ψυχολογικής βίας
3. Κατάχρηση δύναμης

Μορφές εκφοβισμού

Εκφοβισμός με εκβιασμό

Σωματικός

Ρατσιστικός

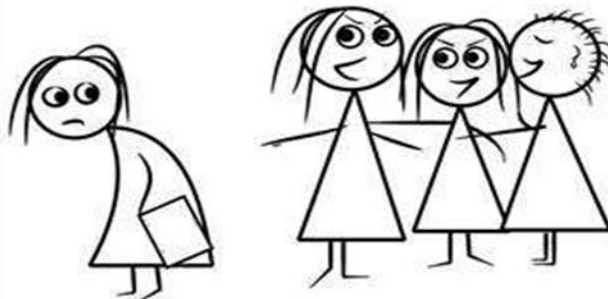
Λεκτικός

By: Pete

Ηλεκτρονικός (cyber bullying)

Έμμεσος ή κοινωνικός

Σεξουαλικός

ΣΤΟΝ ΣΧΟΛΙΚΌ ΕΚΦΟΒΙΣΜΌ ΕΜΠΛΈΚΟΝΤΑΙ:

- ▶ Παιδιά που εκφοβίζουν
- ▶ Παιδιά που εκφοβίζονται
- ▶ Παιδιά που παρατηρούν
- ▶ Γονείς
- ▶ Εκπαιδευτικοί

Παιδιά που εκφοβίζουν

- ▶ Είναι συνήθως παιδιά με χαμηλό αυτοσυναίσθημα, προσπαθούν μέσω της βίας και του εκφοβισμού να χτίσουν την αυτοεκτίμησή τους και να αντλήσουν ικανοποίηση.
- ▶ Είναι συνήθως παιδιά με αυξημένη σωματική διάπλαση και δύναμη.
- ▶ Θύματα ενδοοικογενειακής βίας.
- ▶ Ακολουθούν πρότυπα εκφοβιστικής συμπεριφοράς που προβάλλονται στην τηλεόραση, στις ταινίες και στα βιντεοπαιχνίδια.
- ▶ Χαρακτηρίζονται από παρορμητικότητα, επιθετικότητα, θυμό, άρνηση απέναντι σε όρια και νόρμες.
- ▶ Είναι μαθητές μέτριων ή χαμηλών σχολικών επιδόσεων, με μειωμένο ενδιαφέρον για το σχολείο.
- ▶ Μακροπρόθεσμα κινδυνεύουν από δυσκολία σύναψης διαπροσωπικών σχέσεων, αδυναμία διαχείρισης θυμού και συγκρούσεων, κοινωνική απομόνωση λόγω βίαιης συμπεριφοράς, χρήση αλκοόλ και ουσιών καθώς και αυξημένη πιθανότητα χρήσης βίας μέσα στην οικογένειά τους,
- ▶ Συχνά εμφανίζουν παραπτωματική συμπεριφορά

Χρειάζονται βοήθεια

Λόγοι βίαιης συμπεριφοράς θύτη

- ▶ Γίνεται το κέντρο της προσοχής
- ▶ Νομίζει ότι κυριαρχεί στους συνομηλικούς του
- ▶ Νιώθει ευχαρίστηση από τον πανικό που προκαλεί
- ▶ Κερδίζει κάτι (χαρτζιλίκι, αντικείμενα)
- ▶ Μιμείται επιθετικές συμπεριφορές ατόμων από το κοντινό του περιβάλλον
- ▶ Αδυνατεί να δεχτεί τη διαφορετικότητα των συμμαθητών του
- ▶ Πιέζεται από άλλη ομάδα συνομηλικών

Παιδιά που εκφοβίζονται

- ▶ Είναι άτομα μοναχικά, αδύναμα, αγχώδη, ανασφαλή, ευαίσθητα, με ελάχιστους ή καθόλου φίλους, περιορισμένες κοινωνικές δεξιότητες και χαμηλή αυτοεκτίμηση.
- ▶ Το βασικότερο χαρακτηριστικό τους που τα διαφοροποιεί από τους συνομηλίκους τους είναι η ψυχική ή σωματική τους αδυναμία, και η απόκλιση κάποιων χαρακτηριστικών ή συμπεριφορών από τον μέσο όρο (διαφορετική εθνικότητα, θρησκεία, αναπηρία, σεξουαλικός προσανατολισμός, μαθησιακές δυσκολίες).
- ▶ Σπάνια αντιδρούν ή αμύνονται στον εκφοβισμό, συνήθως αποσύρονται, κλαίει, υποχωρούν παθητικά.
- ▶ Εξαιτίας του εκφοβισμού αισθάνονται φόβο, θυμό, αλλά και ντροπή και ενοχές και δεν αναφέρουν το γεγονός
- ▶ Παρουσιάζουν συχνά πτώση των σχολικών επιδόσεων, σχολική άρνηση, κρίσεις άγχους και πανικού, δυσκολίες στην κοινωνική επαφή και απόσυρση, κατάθλιψη, αυτοκτονικές τάσεις, ψυχοσωματικά προβλήματα.

Χρειάζονται βοήθεια

Παιδιά- παρατηρητές- αυτόπτες μάρτυρες

- ▶ Είναι πολυάριθμη ομάδα και έχουν και τον πιο σημαντικό ρόλο για την έκβαση του εκφοβισμού.
- ▶ Δεν πρέπει να αγνοούνται αλλά αντίθετα να ενεργοποιούνται, ώστε να προστατευθούν όλα τα παιδιά από τον εκφοβισμό.
- ▶ Σύμφωνα με έρευνες, οι συνομήλικοι είναι παρόντες σε ποσοστό 85% σε περιστατικά εκφοβισμού, τα οποία λήγουν μέσα σε 10 δευτερόλεπτα, αν οι παρατηρητές αντιδράσουν.

Για αυτό και έχει αξία η επιμόρφωση των μαθητών σε τέτοια θέματα ώστε να γνωρίζουν τι μπορούν να κάνουν για να βοηθήσουν.

Συνέπειες σχολικού εκφοβισμού

- ▶ Σωματικές (χτυπήματα, μώλωπες, γρατσουνιές, στραμπουλήγματα)
- ▶ Συναισθηματικές / Ψυχολογικές (αίσθημα φόβου, άγχος, μελαγχολία)
- ▶ Κοινωνικές (δυσκολία ουσιαστικής επικοινωνίας, απομόνωση)
- ▶ Σχολικές (αδυναμία συγκέντρωσης, σχολική άρνηση, συχνές απουσίες, έλλειψη κινήτρων)

ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΟΤΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΕΧΕΙ ΥΠΟΣΤΕΙ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟ

- ▶ Σημεία στρες – με το να είναι κακοδιάθετο, συνεσταλμένο ή κλαμένο ή με το να ενοχλεί έναν μικρότερο αδερφό/ή, ή φίλο/η
- ▶ Βρίσκει δικαιολογίες, για να μην πάει στο σχολείο, αναφέροντας, για παράδειγμα, ότι έχει πονοκέφαλο ή πόνο στο στομάχι
- ▶ Φαίνεται αναστατωμένο μετά τη χρήση του διαδικτύου ή κινητού τηλεφώνου – δείχνει μυστικοπάθεια και απροθυμία να μιλήσει σχετικά με τις online δραστηριότητές του
- ▶ Φέρει διάφορα σημάδια στο σώμα του και έχει ανεξήγητες εκδορές
- ▶ Παρουσιάζει αλλαγές στις διατροφικές του συνήθειες
- ▶ Έχει φθαρμένα ρούχα, σπασμένα αντικείμενα ή απώλεια χρημάτων
- ▶ Ανήσυχος ύπνος
- ▶ Παρουσιάζει παλινδρόμηση σε θέματα τουαλέτας και βρέχει το κρεβάτι του.

Σε τι διαφέρει ο σχολικός εκφοβισμός από το 'πείραγμα'

- ▶ Στην έντασή του
- ▶ Στην διάρκειά του, επαναληπτική ή όχι συμπεριφορά
- ▶ Στην συναισθηματική επίδραση που έχει πάνω στο εμπλεκόμενο άτομο.

Σχολικός εκφοβισμός ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ μια διαμάχη, σύγκρουση μεταξύ δύο ή περισσότερων μαθητών ΟΥΤΕ ένα πείραγμα ή αστείο που μπορεί να γίνει όταν: - γίνονται μια συγκεκριμένη στιγμή

- δεν υπάρχει επανάληψη

- δεν επηρεάζεται συναισθηματικά ο εμπλεκόμενος

Τρόποι αντιμετώπισης

Όχι βία
Ναι φιλία

<https://saferinternet4kids.gr/video/diadikt-yakos-ekfovismos/>

Τρόποι αντιμετώπισης

▶ ΣΧΟΛΕΙΟ:

1. Ομαδικές εργασίες και δραστηριότητες
2. Δημιουργία κώδικα συμπεριφοράς στην αρχή της σχολικής χρονιάς με κοινή απόφαση δασκάλου-μαθητών
3. Επικοινωνία μαθητών- εκπαιδευτικών μέσω ιδιωτικού και εμπιστευτικού τρόπου
4. Κουτί προβλημάτων τάξης
5. Κατ' ιδίαν αντιμετώπιση του θύτη ή του θύματος ή του μάρτυρα

Τρόποι αντιμετώπισης

► Μαθητές

1. Να μιλάνε αμέσως είτε στον εκπαιδευτικό είτε στους γονείς τους
2. Να υπερασπίζονται συμμαθητές τους όταν είναι παρόντες σε περιστατικά βίας και να ενημερώνουν αμέσως έναν εκπαιδευτικό
3. Να είναι υποστηρικτικοί μεταξύ τους
4. Να μην απομονώνουν κανένα παιδί
5. Να μην είναι βίαιοι με τους άλλους, ΟΛΑ ΛΥΝΟΝΤΑΙ ΜΕ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Κανείς δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τον εκφοβισμό μεμονωμένα.

Χρειάζεται ολιστική αντιμετώπιση από τους δασκάλους, τη διοίκηση του σχολείου, την οικογένεια, τα μέλη της κοινότητας.

Χρήσιμη είναι πάντα η βοήθεια των ειδικών

- ▶ 1056 Γραμμή sos- Χαμόγελο του Παιδιού
- ▶ 116111 Ευρωπαϊκή Γραμμή Υποστήριξης- Χαμόγελο του Παιδιού
- ▶ 1107 Εθνική Γραμμή Προστασίας για Παιδιά και Εφήβους 197 Τηλεφωνική Γραμμή Άμεσης Κοινωνικής Βοήθειας 80011 80015 Γραμμή Βοήθειας ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ
- ▶ 210 6007686 Γραμμή Βοήθειας 'help-line'
- ▶ livewithoutbullying.com
- ▶ stopbullying.gr
- ▶ saferinternet4kids.gr/

Βιβλία για εφήβους και εκπαιδευτικούς αναφορικά με τον σχολικό εκφοβισμό:

- ▶ Μίλα, μη φοβάσαι. Εκδ. ΕΨΥΠΕ
- ▶ Μαζί. Πριοβόλου Ελένη, Εκδ. Καλέντης
- ▶ Θεατής...ή το επόμενο θύμα; Preller James. Εκδ. Πατάκης
- ▶ Μου έκλεψαν το όνομά μου. Tassies-Penolla Josep-Antoni (TASSIES). Εκδ. ΕΨΥΠΕ
- ▶ Το ημερολόγιο ενός δειλού. Βασίλης Παπαθεοδώρου. Εκδ. Καστανιώτη
- ▶ Σχολική Παράσταση. Βασίλης Παπαθεοδώρου. Εκδ. Καστανιώτη
- ▶ Σχολικός Εκφοβισμός- Bullying- Αποτελεσματικές δεξιότητες επικοινωνίας- Τρόποι αντιμετώπισης- Πρακτικός οδηγός για εκπαιδευτικούς. Χριστίνα Ρασιδάκη. Εκδ. Πατάκη

όχι στο σχολικό
εκφοβισμό